

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKÚL.

Nr. Indult: Kedden, September' 5-dikán, 1853.

19.

BRAZILIA.

Rio de Janeiroból Máj. 31-kén költ levelek jelentik, hogy Ouro Preto-ban a' nyughatatlanságok egészen megszűntek, és hogy a' Város, magát Marsall Peinafónak, ki azt a' Nemzeti gárdával megszállotta volt, megadta légyen.

HOLLANDIA.

(Amsterdami Handelsblad.) Hága 17-kén. Tegnap reggeli 10 órától fogva, délutáni 5 óráig Cabineti Tanáts tartatott, mellyben a' legközelebb Londonból érkezett, 's Luxemburgot illető tudósítások felett tanátskoztak. Angoly Ország, Kormányunkat ismét több engedvényekre akarja bírni, 's annak nyakára szeretné tolni az akadályok okait, mellyek az Egyesség végrehajtását késleltetik, holott Londonból érkezett hiteles tudósításokból értettük, hogy a' Belga meghatalmazottak nem igen vágnak az egyenletlenségnek végét szakasztani, hihetően, mivel addig Belgium, a' Skaldisvántól felmentetik! Annyi bizonyos, hogy a' Belga Meghatalmazottak, mindenféle akadályokat tesznek; az alatt, míg Kormányunk azon van, hogy a' Conferentzia véghatározatot tegyen, ne pedig, mint eddig. Notákkal töltse az időt.

(Journal de la Haye Aug. 17-ről.) Már néhány naptól fogva a' Londoni Conferentzia munkálódásai felől roszsz hírek szárnyallanak. Az eddig megérke-

zett tudósítások felett most tanátskoznak, mindazáltal, míg bővebbek nem érkeznek, — a' feleletet elhalasztják. Alájában fel lehet tenni, hogy a' Londoni Conferentzia, az utolsó napokban, nem mutatta azt az egyességre való törekedést, melly azt ezelőtt jelesítette.

TÖRÖKORSZÁG.

(Osservatore Triestino.) Alexandriaból Jun. 2 kán költ hírek szerint, ott egy Expedicio készül a' Veres tenger felé, a' mintegy 800 Arabsóktól támasztott nyughatatlanság elnyomására, kik a' Török Egyiptomi háborút használni akarván, szerették volna a' Mekka, és Dschiddai Vice Király némelly hajóit Mokkaba kaparítani. Úgy hiszik, hogy a' Vice Király Yemen-Propintziát, vagy legalább egy részét meghódítja, a' ki 21-kén Caíróból, Alexandriába visszatért. A' Flotta, Tarsus felé készült. A' Vice Király, rövid idő múlva, nagy kísérettel Caíróba szándékozik.

Konstántzinápoly Aug. 10 kén. A' Fő város ismét abban a' tökéletes békeességben él, mellyet utóbbi időkben, majd politikai nyughatatlanságok, majd pusztító betegségek; majd ismét gyújtogatások gyakorta megláborítottak. A' Kormány jelenleg, seregét akarja legelőbb is rendbe szedni. Azért is, az úgy nevezett Ramitschiftliki domboktól, le — egész az Édes víz völgyéig táborot ütött, melly már eddig

4—5000. linea, 's ugyan annyi pattantus Katonákból áll Osman Basa Commandója alatt. Mindennap új seregek érkeznek Rumeliából, 's Anatóliából, 's szünet nélkül katonai forgásokban gyakoroltatnak.

A' Kormányának két rendelései, a' köz figyelmet magokra vonták. Az egyikben azt parantsolja a' Sultán, hogy a' Frankok, és Ráaják, a' Pera meggyuladás óltai szállásokból kiköltözenek, a' másokban pedig, minden Europai Követeknek hírül adatik, hogy Rebiül acchir török hónaptól kezdve jobb értékű ezüst pénzek fognak verettetni, mint a' millyenek eddig forgásban voltak. — Tahir Basa Fő Admiral, a' múlt héten Nicomediába utazott a' tengeri rablásoknak elnyomására, mellyek az említett város öbliben, közel a' Prinzen szigetekhez, divatba jöttek.

N A G Y B R I T A N N I A.

(Morning Post.) Az Angoly Miniszterek Dom Pedro győzedelme óta éppen olyan zavarodásban vagnak, mint azelőtt, a' mennyiben a' Brazíliai Tsászárnak szándéka, magát Portugalliai Királynak kiáltatni: a' Constitutionalisok közt sints egység, mert Palmella a' Chartát módosítani kívánná, Villaflor ellenben minden változtatás nélkül szeretné meghagyni. Dom Pedro az utóbbival tart, a' mennyiben a' múlt hónap 26-kán a' lakosokhoz tartott Proclamatziójában ezt mondá: „A' Constitutionalis Charta, mellynek végrehajtását ekkoráig, rendkívül való környülállások gátolták, rövid idő múlva erőt nyerend.“

(Standard Aug. 16-kán.) Portugalliaból igen fontos tudósítások érkeztek. Azt rebesgetik tudniillik, hogy Dom Miguel seregének egy része, Villaflor S. Bertolome de Messinos-

nél lévő seregét megverte, azután pedig Algarbia felé nyomult előre. A' nép mindenütt Dom Miguel részére nyilatkoztatta magát. Dom Pedro seregei, Villarealnál, mások szerint Fárónál gyűlnek össze. Elväs is Dom Miguel részén van, 'sa' Pedristák nem merik lábokat a' fő városból kitenni. Cadaval Hertzeg, Torres Vedras dombjait szállotta meg, 's Oportóval szabad öszveköttetése vagon. Azt is mondják, hogy Bourmont Marsall S. João da Foz erőseget elfoglalta légyen. Annyi igaz, hogy Lisbonának elfoglalása, a' jelen környülállások között nem nagy fontosságú.

(Times.) Az Irlandban Corknál öszveszedett seregek nem Portugalliaiba, hanem Nyugot Indiába vagnak szánva, hól a' rabokra nézve hozott bill miatt, nagy a' lázzadás.

(Asiatic Journal.) Bramaya Sumajban, Baboo Dearkanauth Tagore előlülése alatt, a' Hindusok gyűlést tartottak, mellyen 400 személynél többen jelentek meg. Tzélja az volt, hogy a' Kormánynak jelentse ki a' miatti meglegedését, hogy a' Sutteest, vagy az özvegyeknek, — elhunyt férfiek sírjokon való megégetéseket rendelő törvényt eltörölte.

Az Albion helyben hagyá Marsall Bourmontnak új plánumát, 's azt mondja, hogy sokkal okosabb légyen, Dom Miguel minden erejét concentrálni, 's úgy a' Tajó felé előre nyomulni, mint a' sereget Oportó ellen való megtámadásokkal, mellyek már annyiszor tétettek siker nélkül, tovább is gyengíteni.

(Times.) Némelleyek azt az okát adják Bourmont elindulásának, hogy Dom Miguel ügyéről letett, mások pedig, hogy Lisbonát akarja megtámadni. Egyébberránt ezt nehezen fogja véghez vihetni, a' mennyiben min-

den cleségnek hiával vagynak, miolta a' Pö Város a' Pedristák kezekben vagyon.

(Alhion) Lisbonának bévétele után, a' Braganzai Hertzegnek leginkább szembetünö tselekedete volt, Palmellának Gubernatori helyéről való elmozdítása: ez által az Angoly Minisztereknek, kiknek kedventzek Palmella volt, befolyásokat igen megtoribította. Hogy a' Vhigek neutralis viseletek kétértelmősége miatt ilyen bánás módot megérdemlettek, ketséget nem szenved, — de épen anyira lehet sajnálni, hogy ez által Angoly Ország characterere compromittáltatott.

Aug. 19-kén Cholerában meghalt Londonban Lord Berkeleynek hitvese, Hertzeg Richmondnak testvér húga.

Hoppner Brittus Agens, Lisbonából visszahívatott, nem azért mintha talán igen is neutralisan viselte volna magát, mert a' Miniszterek épen azért szerették volna ötöt hivatalában megtartani, noha más részről igaz, hogy Hoppner Ur túl ment diplomatikai kötelességének határain.

PORTUGALLIA.

Közöltetik az az irovány, mellynek erejénél fogva a' Pápa Követe, Lisbonából elküldetett: „A' külső dolgokra ügyelő Státustitoknokság.“ Ö Tsársári Felsege a' Braganzai Hertzeg, és a' Királyné nevében Regens, tekintetbe vévén, hogy Eminentziád Genuába kíván eveztetni, megparantlolta, hogy miután az Ö Felsege által ajánlott hadi hajót Eminentziád nem akarta használni, Aminta Szardiniai briggenek ormán evezzék el. Hogy pedig ideje legyen, holmijának a' hajóba szállítására, Aug. 5-ig időt engedett, mellynapra a' szükséges rendelések már megvagnak téve. Van szerentsém Eminen-

tziádnak ezt tudtára adni. Paço. Jul. 30-kán 1855. Candido Xavier Jó'ses, Giustiniani Cardinalis Ö Eminentziájához.

Oportó ostroma, mint már jelentődött, tsak ugyan felfüggesztetett, és Marsall Bourmont most minden erejét Vallongóban concentrálja, a' hová Dom Miguel is nem sokára elmenend.

(Globe.) Oportó Aug. 9 kén. Sađan ha még tsak Lisbonából vár rendelést, azonnal megtámadja Villanovát, és azután az ellenséghez a' kikötőhely mentében, olly közel megy, a' mint tsak lehet. Tegnap Dom Miguelnek egy tisztje elfogattatott: azt állítja, hogy Marsall Bourmont kinyilatkoztatta volna: „előbb áldozza fel életét, mint Lisbonát Dom Pedro kezében hagyja. A' hartz úgy szóllván, még most kezdődik, a' mennyiben Dom Miguel elhatározta légyen, hogy a' hegyekbe vonul, a' honnan nehéz lesz elkergetni, ha egyéberánt, a' sereg, — és a' pénz megmarad nála. Cotters Oberster helyébe, most Shav Oberster viszi a' megmaradt Brittus brigada Commandóját. Az Angolyok, Frantziák, és Portugallusok között a' legnagyobb egyetértés uralkodik.

(Morning Herald.) Oportó Aug. 10-kén. Tegnap szürkületkor, a' Miguelisták odahagyták Monte Crasto, Ervilha, és Seralves batteriákat, a' mire ezeket a' Pedristák tüstént elfoglalták, és felibek a' Királyné zászlóját tüzték ki. Az ellenség az előtt való éjjel hordta el az ágyúkat. A' Dou ró tól éjszakra megmaradt Miguelisták Tamegában gyülenek össze, és Amarrantét választották fegyverlerakó helyeknek. Az Oportói lakosok mértföldnyi távolságról sietnek vissza elhagyott lakóhelyeikbe, 's tsudálkoznak, hogy még ollyan sok épületek ép-

ségben maradtak. Dom Miguel se-regének egy a' Tajó déli oldalára általkelt része, Grijot, és Carvalkot megszállotta, 's Villanova körül, (melly hasonlólág az övé) 3 mért-földnyire minden helyeket elfoglalt: a' mint látszik, Saldanhára akarnak ütni, ha talán ez Villanovát akar-ná megtámadni, mert az elrontott híd, már ismét felepült.

Angoly, és Frantzia lapok Lis-bonából ezt írják: Jul. 29 kén Can-dido Xavier Ur belső Miniszter, az idegen Nemzetek Agensének hivatalo-san jelenté a' Braganzai Hertzeg meg-érkezését. A' Miniszter egy úttal a' fe-lől is tudósítá őket, hogy ő reá legyen bízva ideig óráig a' külső dolgokra va-ló ügyelés is, és hogy azért minden — a' Királynét illető dologban ötet szállít-hatják meg. Ezt a' Kerülő levelet min-den Consulok aláírták, kivéven a' Spa-nyolt, és Frantziát: az utóbbi 4 nap-pal azután még is reávette magát. Ez a' Frantziá Consul valóban különös em-ber; egész Consulsága alatt szüntelen Dom Miguel részén volt, 's csak az a' szerentse, hogy a' Portugallusok előtt esmeretes a' Frantzia Kormá-nyak vonzódása a' Királyné eránt, és így minden gyűlölség csak magát a' Con-sult érdekli: reményleni lehet, hogy a' Kormány, helyéről nem sokára el-mozdítja, és olyan állapotba helyhez-teti, hol a' heányelés édességét tele po-harakkal merítheti. Minden papok, kik prédikáló székeikből, Dom Pedrót, és a' Királynét motsokkal illették, pe-dig ilyenek nem kevesen vagynak, el-vészik jutalmokat: azért egy biztosság neveztetett ki, melly a' papok visele-tekre nézve vizsgálatot teend: a' Patriar-chával úgy bántak, mint Giustinia-nivel, Dom Pedró nem akarta ötet elfogadni, sőt házi árestommal büntet-te meg: újságaink különböző Decretu-

mot foglalnak magokban, mellyek kö-zül egy a' Nemzeti Gárda felállításáról szól: minden lakosok 18—50 eszlen-dőség felvagnak szállítva a' katonasá-gra, — a' fiatalok közzül sokan állot-tak bé, átaljában mindenki fegyvert ránta, 's magát forgatásában gyakorol-ja. Dom Pedró bámulásra méltó szor-galmat mutat; többnyire minden reg-gel 6 óraker mar oda hagyja palotáját, a' kaszárnyákat, és közintézeteket me-glátogatja. Mint mondják, 3000 főből álló sereg már elindult Dom Miguel ellen, különösen pedig olly tzelből, hogy a' szomszéd Provintziákat fegyve-res bandáktól megtisztítsa. A' Spanyol Követ nem távozott el Portugalliából, mint híre volt, hanem Dom Miguel-hez ment. A' Habeas Corpus, egy Decretum által fel vagyon függesztve, 's már parantsolat van kiadva, a' na-gyobb bűnösök megfogdosásokra.

Lisbonában nagy az aggodalom, hogy Dom Miguel seregét Oportó-tól elvonván, majd a' főváros feletart, 's Oportó helyett, ezt kezdi ostromla-ni: a' vidéki lakosokban nem nagy a' valódi hazafiúság, — rendszerint ahoz a' részhez állanak, a' mellyik erősebb, pedig azt meg kell vallani, hogy Dom Miguel serege számosabb, és így két-elkedni lehet a' dolog kimeneteleben. A' Pedristák minden esetre elvagnak készülve az ütközetre.

FÜGGELÉK.

Nevezetes időszerénti Törté-netek Áltnézése.

Junius hónapban.

1. A' Bajor Király Ő Felsőségének elútazása Bajor Országból, Olasz Országra. A' Hollandus hajókra vetett em-bargó, (hajók zárása) a' Frantzia Kormány részéről felfüggesztetik, és a' Hol-landus foglyok szabadon bocsátatnak.

A' külső dolgokra ügyelő Hollandus Miniszternek tudósítása a' Máj. 21-ki Conventió feletti munkálódásokról. A' Sultán meglátogatja a' Konstantinápolyi Kikötőhelyben fekvő Orosz hajósereget.

2. A' Coethenben épített Cath. templomot az Osnabrucki Püspök felszenteli. Montpellierben nyughatatlanságok. Dom Miguelnek öszvejövetele Coimbrában Don Carlos Infanttal. Mexicoban lázzadás Santa-na Generális ellen, a' ki a' lázzadóktól megfogattatik, később azomban ismét szabadon bocsátatik.

3. A' Kir. Burkus Követ az Auszt. Udvarnál Báró Maltzahn meghal. Viszszatérése Báró Lindenau Status Miniszternek, Dresdába. A' Párisi Katonák között véres tzivakodások. A' Frantzia Deputátusok Kamarája vissza veti azt a' javallatot, melly szerint a' Louvrenek a' Tuileriákkal való öszvekötésére 18 milliom ajánltatik. Vellington Hertzeg javallja, kéretessék meg a' Király, hogy a' Portugalliára nézve fogadott Neutralitást tekintetbe végye. — Palmella Marquis Oportóba visszater.

4. Thornban puskapor gyűjtás. A' Nápolyi Király élete ellen szőtt tsel világosságra jön.

5. Napier Kapitány Oportóba érkezik, 's Sartorius helyébe általveszi a' Dom Pedró seregén való parantsolatot. Donna Luisa Carlotta Spanyol Ország Infantinnja egy leányt szül. Halil Basa Alexandriából visszater Konstantinápolyba, Ibrahim Basa pedig Akschehr felé indul.

6. Deák hartz Tübingában. Az Angoly Királynak tagadó felelete a' Felső házban Portugalliára nézve hozott határozatra.

7. A' belga Kamaráknak újabbi megnyitása. A' Toscaniai Nagy Hertzegnőül veszi, Maria Antonia Szitzi-

liai Hertzegaszszonyt. Protestatiója Berry Hertzegnének Blaye-i elütazása előtt.

8. Berry Hertzegné gyermekestől hajóra ül Blaye alatt, 's Palermo felé evez. A' Frantzia Pairek Kamarája a' Görög költsönről válal kezességet 91 szavazattal 9 ellen. A' Hollandus hadifogyoknak megérkezések Frantzia Országból Vliessingenbe. A' Bajor Korona örökösnek megérkezése Konstantinápolyba.

9. A' Szövetséges Praesidialis Követ Gróf Münch Bellinghausen Bétsből, Frankfurtba érkezik. Nyughatatlan támadások Antverpiában az Úrnapi Processziók miatt.

10. A' Kurhessi Országgyűlésnek megnyitása. Nagy Hertz. Badeni rendelmény, a' Zsidó Közönségek között Synagogai tanácsok felállítására nézve. A' Cambridgei Hertzeg, Braunschweigi Károly Hertzegnek Curatora leányágon, 3 igazgató Algyámot rendel. Az Angoly Király feleletje, az Alsó Háznak Portugalliára nézve elibe terjesztett Felírására. Frantzia Ország nyugoti Kerületeiben, az ostrom felfüggesztetik. Chassé Generál Vliessingenbe érkezik.

11. Somsich Pancratziusnak újonnan kinevezett Personalisnak fényes béiktatása Posonyban. Dr Sendtner, a' Müncheni politikai Ujság Szerkesztője meghal.

12. Briquerville Oberster keményen kikél, Soult Marsall ellen a' Frantzia Deputátusok Kamarájában. Az Angoly Kormány javallatja a' Kelet Indiai Társaságnak szabad levelére nézve. Nagy égés Luzernben. A' Sz. Simonisták Genfben. Ibrahim Basa oda hagyja Konicht, 's a' Taurus felé indul.

14. Párviadal Marquis Soult (a' Marsall fja) és Bricquille Oberster

között. A' Belga Hépviselőkkal közöletnek a' Maj. 21-ki előleges Coventiót illető iroványok, a' külső dolgokra ügyelő Miniszter által.

15. Dr. Virth, és társai ellen indított Pernek a' Landaui Esküdtek székéhez történt utasítása. A' Kir. Hannoverai Fő Collegium Kerületirása az Oskolák Elöljáróihoz, a' tanítványok között tilalmas öszveköttetések elkerülése végett. Vádlevél Virth, Siebenpfeiffer, és társai ellen.

17. Néptoportozás a' Kölni strázsán Berlinben. A' Generál Státusok Kamarája Ülésének vége Hágában. Vitatások az Angoly felső Házban, a' Lord Canczellarius által, helybeli Törvényszékeknek felállítása iránt javallott bill. A' Montpellieri Orvosi, és szép mesterségek Facultások félbenschakasztott Cursusának ismétleni megnyitása. Nyughatatlanságok Gentben. A' Neuchate li Rendek gyűléseinek idei megnyitása.

18. A' Frantziák Deputátusok Kamarája Algier felett tanátskozik. A' Vatterlooi ütközet emlékezetére szentelt innepen vendégség Vellington Hertzegnél, mellyen a' Király is jelen volt. A' Görög Királynak, Görög Országból, Smyrnába lett megérkezése.

20. VII dik Ferdinánd legidősbik leányának, mint Spanyol Ország Korona Hertzeg Aszszonyának Madridban hódoló esküvést tesznek le az Ország alattvalói. A' Spanyol Király ezen napnak emlékezetére a' Mária Isabella Luisa rendet szerzi.

21. Splignac Generális, letészi Dom Pedro seregének Commandóját Oportóban, mellyet Saldanha Generális veszen által. Napier Kapitány egy titkos Expeditióval, mintegy 3—4000 emberrel, a' Douróból elindul. A' Sultán audientziát ad a' Bajor Korona örökösnek.

25. Marsall Bourmont Dom Miguel seregének fő parantsolójává nevezetvén, Londonba érkezik. A' Bajor Korona örökösnek elutazása Konstántzinápolyból.

24. A' Villastor Commandója alatt lévő sereg, Algarbiában Villareálnál kiköt, 's megszállja, a' Kikötőhelytől — egész Lagosig fekvő helyeket. Alemetjóban, Thomar városára üt egy zsványbanda.

26. A' Braunschveigi Hertzeg, Angoly Országból, Braunschveigbater vissza. Párviadal Gendebien Ur, és a' belső dolgokra ügyelő Belga Miniszter között, melly alkalommal az utóbbi megsebesítettik.

27. Hornthal Kir. Bajor Fő Justitztanácsos, Banbergben meghal.

30. A' Braunschveigi Karok, és Rendek gyűléseknek megnyitása.

B É T S.

Ó Ts. K. Felsőge méltóztatott Aug. 9 kén költ Kir. végzése által Fő Tiszt. Kunszt Jó'sef Urat, Po'sonyi Kánonokot és Bétsben a' Pázmáni Papi nevelő Intézet Rectorát Tit. Apatúrrá — B. V. M. de Valle Veszpreminensi — kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'sony Aug. 30-kán. A' f. h. 27 és 28-dik napjain tartott 95 és 96-dik Országos Ülésekben a' 4 dik tzikhely 3, 4, 5, és 6-ik §-ai felett folyának a' tanátskozások. Nevezetesen a' 3-dik §-ban meghatároztatik, hogy a' szözlöhegyek terméséből adatni szokott kientted, az aszszúszözlő 's ebből készített eszentzia kivételével, az Uraságot illesse, e' részben, mint szintén a' törvényes mértékre nézve is az 1715: 98-ik és 1802: 7-ik tzikkelyei vételtvén sinórmértékül. Alsó Tóth Orzágnak 3 Vármegyéiben egy egy tseber mustó!

két itte vagy is egy pint lesz a' rend es fizetés. A' szőlőfürtök eladása (azoknak tulajdon szükségekre fordítása megengedtetven) Uraság engedelmé nélkül megtiltatik. A' szüret idejét, a' szőlőművelők károsodhatása kikerülésével, az Uraság határozza meg; hol mindazáltal azt eddig a' Vármegye szokta volt meghatározni, e' szokás ezentúl is megtartatik. A' kilentzed bevétele, 's annak határon belől leendő elhordása módjára nézve az 1802: 7-dik és 1807: 3 dik tzikkelyei vétettnék sinórmértékül, ha tsak ez eránt különös egyezések nem történtek; a' hegyalját illető 1827: 31-dik tzikkely épségben tartatván. A' szőlő aljoktól adatni szokott fizetésekre nézve az eddigi szokás tartatik meg. A' 4-dik és 5-dik § ok megváltoztatódván egybeköttetettének; mi szerént a' méhektől, bárányoktól, gödölyéktől, szárnyasállatoktól, 's a' juhoktól mindegyik jobbágy által, a' borjúktól pedig több jobbágyok által adatni szokott fizetés eltöröltetik. A' robotokat tárgyazó 6-dik § szavak többségével helybehagyattatott; hogy t. i. — az eddigi szokás Temes, Torontál, és Krassó Vármegyékben megtartatván — a' jobbágyok egy egész telektől vonó marhával egy egy héten egy, és így esztendő át 52 napot, vagy az Uraság tetszése szerént, minden ilyen napért kézimunkával két napot szolgáljanak. A' házas Zsellérek Magyar és Horváth Országban 18, Tóth Országban 12, a' puszta Zsellérek Magyar és Horváth Országban 12, Tóth Országban 20 napi munkáról tartoznak szolgálni; végezetre a' vonó marhával ellátottak, ha az Uraságnak úgy fog tetszeni, két kézi munkás napjokat egy vonómarhásra fordíthatják.

Eperiesről. Collegiumunk elveszté egy valódi tudós, munkás, hasznos

és annál fogva köztisztelőben tartatott Professorát és két utóbbi esztendőben volt Rectorát Tiszt. Greguss Mihály Urat, ki innen a' Po'sonyi Evang. Lyceumba, meghalálozott Zsigmondy Sámuel Ur helyébe historiát tanító Professornak meghívattatott. Helyébe philosophia Professorává Tiszt. Vandrák András Ur választatott, ki tudományos pályáját a' Jénai Univerzitasban végezte.

N. Kálló. Szabolts Vármegyének 2 dik főorvosa Ts. Staincz Ferentz Ur, a' Jénai tudós társaság tagja Aug. 16-kán, életének 45 dik eszt. jében meghalálozott. Illy ideje korán lett elhunytát itt mindenek fájlalják, kik hivatala pontos teljesítése által szerzett érdemeit, hasznos nagy tudományát közelebbről esmerték.

B. Gyarmath, Kis Aszszony hava 21-kén 1853. Nógrád Gyüleseit, 's hatósági törvényes foglalatosságait 1790-dik Esztendő előtt Szügynevű helységbe az akkori kornak szükségéhez képest is szűk házába gyakorolván; a' mondott évben B. Gyarmath mező városba egy hajdan katonai épületet vásárolván meg, onnand kezdve, az elég izetlenül öszve vissza toldozott falak között küzdöttek, 's vitták ki sok lelkes férfiak ama hírt, 's betset, melyre Nógrádot ötvenkét Testvérei méltatni kegyesek. Azomban e' Megye buzgóan tisztelt korona ör Fő Ispányának, ki 1828-dik Esztendőtől fogva ritka erényű Kormányozásával a' Haza, és közboldogság, valamint az emberiség ügyének már ez előtt Nemzeti nyelvetenyésztő, 's rab dolgozó Intézeteket, valamint az inség elhárítására több élelmi mag táraikat hozott, 's hozatott létre, ismét folytoni bölts vezérlése sikerlé: hogy nem ugyan fényűzési hiú sóvárgásból, hanem Tisztviselőinek al-

Ralmas lakást, és nagy számú gyülekezését befogadható teremtet szükségképen készíteni rég időölta vágyó Rendeink az ó falak helyett, nem az úgy is temérdek súllyokkal terhelt köznép rovására, hanem nagyjaink's nemeseinkön szabad ajánlásaikból új, tzelérányosbb 's izletesebb házat rendeltek légyen minél előbb fel építendőnek.

Ily köz gyűlési határozás a' folyó esztendei Boldog Aszszony hava kezdetől fogva, mai napig annyi sikert lele Nógrád lelkesbb fiaiban], 's leányaihan, hogy a' vetélkedve nyújtott, nagy lelkű ajánlások által már az építést több mint feléig haladottnak lehet mondani. Jelen napon pedig ismét egybeülvén Rendeink, Első Al Ispányunk — a' ki az illyetén kezdemények közibemindenkor gördülni szokott akadályok közepette is kimutatott helátása, 's tsügedetlenn buzgó szorgalmazása, szóval a' tárgy kiviteléhez való lelkes utánlátásáért egyik főbb alapítónak tartathatik — felszólítása folytában, a' jelenlévő számos törvényes Test egyetemesen innepesíté a' divatba lévő alap kö letevési szertartást; midőn t. i. másod Fő Jegyzőnek által készített emlék írás mellé, mellyben Hazánkat az Európa minden részein lázzadozó ádáz Erinnis datzára is fent tartott békével boldogító T i t u s u n k uralkodó, Kórmánnya, 's ditső, jövendők reményével tápláló ifjabb Királyunk megkoronáztatása, és Nádorunknak, ki ez új épület alkotói fő pártfogóságát elválnai Nógrádot szerentsélteté, mindenkor, de főképen a' jelen Nemzeti kor. szükségeihez alkotmányunkat 's törvényeinket idomító Ország Gyűlésen, a' Hon. egyetemes javára kiténtetett. — máshoz hasonlítha-

tatlan buzgó nagy törekedései, tzelérányosan, 's ez adatok fenségéhez alkalmasztatólag érintettek — a' jelen listi kar név sora, és több darab folyó évbe vert pénz darabok alkalmas kö erekllyébe rejtve bé építették. A' kö kövel párosítva, ha az elemek bősüzt zivartari kedvezendnek, húzamos frigybe fogják Nógrád hatósági fényét a' művészet e' nemében is hirdetni. Vajha ész 's szív lakta lényei, a' kor szellemével haladólag a' szebb idomú, 's alakú falak közt is, ezen rokonai előtt kölömböztetett figyelemben álló Megyének köz tárgyait, tántoritást nem ösmérő hazafi lángal, 's az emberiség ügyei eránt lágyult részvétellel és mindenkor tsupán a' szent igazságra nézőleg irányozzák, kórmányozzák!

A' Pénz folyamata September' 2-dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 93 3/4
Az 1820-béli sorsosok: —
Az 1821-béli hasonlók: 152
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó. Obligátzióji: 55 1/2 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1206 7/10 for. ton
Conv. Pénzben.

Béts. Felsőségi rendelés szerént, a' folyó Szeptember hónapban minden nemű zsemlyéket és kenyereket valamivel nagyobbakra tartoznak a' kenyersütők itt Bétsben szakasztani, a' szabott áron, mint a' mekkorák a' múlt hónapban voltak. Kivéven a' lisztlángból sütni szokott 1 kros zsemlyéket, mellyek akkorák maradnak, mint voltak. A' marhahús fontja 9 kr. pengőben, vagy 22 1/2 kron váltóban meghatott.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

-Nyomtató: Nemes H a y k u l A n t a ! (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)